

Natos närvaro i Latinamerika växer

Natos växande militära närvaro i Latinamerika och Karibien (del I)

På senare tid har det blivit vanligt att tala om Natos expansion "mot Östeuropa", vilket, även om det är ett faktum, ger en inskränkt bild. Sanningen är den att sedan slutet av den bipolära världen har USA, som ser sig som världens herrar, använt Nato för att expandera över hela planeten. Bevis på detta är undertecknandet av AUKUS-fördraget (Australien, Storbritannien och USA), skapandet av den firsidiga "säkerhetsdialogen" (QUAD), som består av Australien, Indien, Japan och USA, och underrättelsealliansen Five Eyes (USA, Storbritannien, Kanada, Nya Zeeland och Australien) som instrument för Natos militära expansion i Asien och Oceanien.

Samma sak händer i Latinamerika och Karibien, där USA har inlett en aggressiv expansionsplan på alla bredd- och längdgrader. I tre delar ska vi ge några uppgifter som bekräftar detta påstående.

I slutet av förra året hade USA installerat 12 militärbaser i Panama, 12 i Puerto Rico, 9 i Colombia, 8 i Peru, 3 i Honduras, 2 i Paraguay, samt installationer av denna typ i bland annat Aruba, Costa Rica, El Salvador, Kuba (Guantánamo) och Peru, samtidigt som man strävar efter en total täckning av regionens land- och havsytta.

I Argentinas territorialvatten och på Malvinas/Falklandsöarna, som Storbritannien tillskansade sig, är Nato närvarande med ett system av baser på öarna Ascensión, Santa Elena och Tristán da Acuña som "bevakar" hela Atlanten från norr till den antarktiska zonen.

Enligt en rapport från USAs försvarsdepartement som citeras av den venezuelanska webbplatsen *Misión Verdad* håller Storbritannien sedan maj 2022 på att bilda en "strategisk kontrolltriangel" över Sydamerikas sydspets. Kärnvapenubåtar opererar söder om Malvinas. Dessutom "genomför Frankrike och USA regelbundet gemensamma militärmanövrer i regionen".

På senare år, och särskilt sedan general Laura Richardson tillträdde som chef för USAs militära Sydkommando i oktober 2021, har Washingtons aggressiva inblandning i regionen uppenbarligen ökat. Detta sammanföll med Joe Bidens tillträde, och han har aktivt fört en politik för att ersätta utrikesdepartementets traditionella (och naturliga) ledande roll i den diplomatiska verksamheten med Pentagons, Nationella säkerhetsrådets och till och med CIAs. Allt fler tjänstemän från dessa organ har fått ambassadörsposter i Latinamerika och Karibien.

USAs strategi syftar till att stärka sin närvaro i regionen. Sydatlanten blivit särskilt viktig med tanke på närheten till Antarktis, som regleras av ett fördrag som löper ut 1941, Amazonas, som är planetens viktigaste reserv för syre och biologisk mångfald, och den tredelade gränsen där Guaraní-akviferen, världens största färskvattenreservoar, ligger.

Utifrån detta ska man förstå USAs försök att återupprätta det kalla kriget i regionen, den här gången mot Kina och Ryssland. Denna logik förklarar beslutet att uppmana sex latinamerikanska länder att donera sin ryska militära utrustning till Ukraina, naturligtvis med undantag för Kuba, Nicaragua och Venezuela. Richardson varnade för att Ryssland efter Kina är USAs näst största motståndare i regionen och betonade regionens stora strategiska värde för USA.

General Richardson kallade Kina för en "illvillig statlig aktör" efter att 21 av de 31 länderna i regionen anslutit sig till Kinas initiativ "*Nya Sidenvägen*", (The New Silk Road: the Belt and Road Initiative) samtidigt som Pekings investeringar i kritisk infrastruktur som djupvattenhamnar, rymdforskning och telekommunikation, med 5G-nätverk och Huawei, har ökat.

Richardson betonade den "skyddande" roll som USA kommer att spela i regionen eftersom att vara goda grannar innebär att "ta hand om varandra", vilket "tvingar" Washington att ta hand om kampen mot nätverken av organiserad brottslighet som är inblandade i människohandel, narkotikasmuggling, oreglerad skogsavverkning och olaglig gruvdrift, och framför allt "eftersom det är en region som är rik på resurser och sällsynta jordartsmetaller, med den så kallade **Litiumtriangeln** (Argentina, Bolivia och Chile) som har 60 procent av världens reserver, en metall som är mycket nödvändig för [modern] teknik".

Richardson har också sagt att USA är intresserade av olja (stora reserver finns i Guyana och världens största reserver i Venezuela) samt koppar och guld i regionen, och även av syre och de 31 procent av jordens färskvatten som finns i Amazonas. Kina, som har blivit den viktigaste handelspartnern för flera länder i regionen, måste därför ? enligt henne ? hållas på avstånd.

Denna logik är en del av USAs strategi för "integrerad avskräckning", en förnyad form av den Nationella säkerhetsdoktrinen som syftar till att under Pentagons ledning sammanföra "all civil och militär kapacitet inom regering, näringsliv, civilsamhälle och akademiska kretsar i USA och alla dess allierade".

Vid den 15:e konferensen för försvarsministrarna i Nord- och Sydamerika som hölls i Brasilien i juli 2022 presenterade försvarsminister Lloyd Austin denna strategi för sina kollegor i regionen. Två månader senare, i september, upprepade Richardson den inför 14 militärchefer vid Sydamerikanska Försvarskonferensen.

Intresset för regionen hänger samman med USAs behov av kontroll, ända sedan Monroe-doktrinen uttalades för 200 år sedan. Men i ett globalt perspektiv utgör Latinamerikas väpnade styrkor också en stridspotential som inte får underskattas. 2018 hade Brasilien 334 000 aktiva militärer, Colombia 200 000 och Argentina 51 000. Nato har 3,5 miljoner aktiva militärer och civila. Enligt tankesmedjan CELAG skulle Brasilien och Colombia ensamma bidra med fler aktiva till Nato än de europeiska medlemmar som annekterades på 1990-talet. Det är värt en jämförelse, med tanke på att t.ex. Argentina har ungefär lika många aktiva som Bulgarien (24 800) och Tjeckien (25 000) tillsammans.

För att bättre förstå denna situation och den intensiva imperialistiska aktiviteten för kontroll är det värt att se på hur USA och Nato har intervenerat i vissa länder i regionen:

Paraguay

Masterplanen för att göra Paraguayfloden navigerbar är ett initiativ från Paraguays regering för att "maximera användningen av denna vattenväg", men det var USAs ambassadör Marc Ostfield som gjorde tillkännagivandet, inte Paraguay. Arbetet stöds av USA-kapital och kommer att genomföras med hjälp av USA-arméns ingenjörskår, vilket har väckt stor oro i Argentina, som anser att ett sådant beslut innebär att utländska styrkor kontrollerar territoriet. Området är naturligtvis en viktig del av La Plata-bäckenet, världens till ytan femte största färskvattenreservoar.

Washington upphör inte heller med sina långvariga planer på att installera en militärbas vid gränsen Argentina-Paraguay-Brasilien, under förevändning att bekämpa internationell terrorism och narkotikahandel. Försöken att militarisera regionen och ändra "spelreglerna" så att USA kan upprätta territorier med permanent kontroll betraktas i Argentina som ytterst farliga. På samma sätt har vissa lokala politiska ledare uttryckt oro för att deras region dras in i en konfrontation mellan USA och Kina.

Även om Paraguays regering har sagt att projektet innebär "samarbete med USA-specialister" som kommer att omfatta studier av floderna, men inte militärt samarbete, så väcker Asuncións totala underordning under USA tvivel om detta påstående. Geopolitiskt finns också det faktum att Paraguay är det enda landet i Sydamerika som inte har några förbindelser med Kina.

Argentina

Ur argentinskt perspektiv är Asuncións beslut att locka till sig USAs väpnade styrkor för att främja Paraguayflodens farbarhet nu kopplat till den växande livsmedelshandeln, som i och med kriget i Ukraina har blivit strategisk.

Syftet med vattenvägen är att göra det möjligt för djupgående fartyg med stora lastvolymmer att segla året om, genom att räta ut farleden och undanröja öar och andra hinder. Närvaron av specialister från USAs armé ger projektet en helt annan karaktär än det som ursprungligen presenterades som ett civilt projekt.

Å andra sidan har USA uttryckt oro över Argentinas föreslag om ett nytt anbudsförfarande för muddring av Paranáfloeden (som får sitt flöde från bl.a. Paraguayfloden) och att några av de företag som kommer att försöka vinna anbudet är kinesiska.

För USA är gränsregionen Argentina-Brasilien-Paraguay av största vikt. Sydkommandot har identifierat finansieringskällor för "terroristorganisationer" som är baserade i Västasien och nämner libanesiska Hizbollah och palestinska Hamas. För att motverka detta påstådda hot skapades en multilateral mekanism kallad 3+1 ? de tre sydamerikanska länderna och USA.

Washington har också visat stort intresse för det argentinska Patagonien. USAs ambassadör i Argentina deltog den 8 augusti i ett möte med företrädare för världens mäktigaste oljebolag i staden Neuquén (cirka 1 140 km sydväst om Buenos Aires).

Fyra år tidigare, 2018, tillkännagavs byggandet av flera anläggningar på statlig mark under ledning och finansiering av USAs Sydkommando. Även om dess ambassad i Argentina skyndade sig att säga att arbetena ingick i ett projekt för "humanitärt bistånd" vars syfte var att förbättra Neuquéns förmåga att reagera på naturkatastrofer, har civilsamhället i Neuquén förkastat denna idé, med tanke på att den har präglats av hemlighetsmakeri, bristande information och bristande kommunikation om vad Argentina har fått i utbyte mot att avstå detta territorium i ett område som anses vara av högt strategiskt värde.

Enligt ett reportage av journalisten Ariel Noyola Rodríguez, som publicerats på RT-portalen, ingår projektet, som karakteriseras som en "kamouflerad militärbas", i en kontinentövergripande strategi som har karaktäriserats som en ny form av militär intervention i regionen: programmet "*Humanitarian Assistance and Natural Disaster Response*", som sponsras av USAs Sydkommando.

Man kan i denna analys inte heller bortse från att en del av Argentinas territorium är ockuperat av Natostyrkor. Mellan 1 500 och 2 000 brittiska militärer är stationerade på Malvinasöarna, vissa av dem permanent, liksom toppmoderna stridsflygplan.

Sergio Rodríguez Gelfenstein, La Pupila Insomne 230222 /cv

[La creciente presencia militar de la OTAN en América Latina y el Caribe \(I\)](#)

FORTSÄTTNING FÖLJER

Gillar du det Svensk-Kubanska Föreningen gör?

Vill du bidra till kampen mot den omänskliga blockaden?

Swisha en tjuga eller valfri summa till

123 589 0975 eller pg **40 54 11 – 0**

Ett ännu mer betydelsefullt stöd är medlemskap!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap

(150 kr för pensionärer, arbetslösa och studerande)

– samma swish/pg som ovan